

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 138.

V Ljubljani, v četrtek 19. junija 1890.

Letnik XVIII.

Plemstvo v Slovencih.

„Kak dolgo še zemlja mi svojo
Kot sužnjiki orjemo naj? —
Gospoda nam vzela je pravdo...
Ti, cesar, nazaj nam jo daj!“
„Stara pravda.“

Mnogo se dandanes govori in piše o plemstvu in veleposestvu, seveda z raznega stališča. V slovanskih deželah cesarstva našega pozorno motrijo politični neprijatelji naši časnikarske glasove o odnošajih slovanskega ljudstva do plemstva, hujskajoč, kjer mogó, in okoristujoč se iz teh sporov.

Tudi pri nas v Slovencih mora se pretresavati to vprašanje, zakaj v tem oziru so razmere naše po slovanskih pokrajinah nasproti nemškemu plemstvu zelo važne, v drugem oziru pa skoro neznosne.

Kako so nastale in se izcimile sedanje politično-narodne razmere našega plemstva in veleposestva nasproti slovanski narodnosti, nečemo tu razpravljati, da-si slični zgodovinski spoméni za narod naš niso brez zanimljivosti, zlasti nas o tem poučé spisi „Militaria“ v tukajšnjem Rudolfinumu, ki navajajo seznam o izgubi kranjskega plemstva v kmetski bitvi leta 1525., kjer je bilo popolnem poraženo, vrhu tega je pa večina dandanašnjega plemstva v Slovencih tuja in med nami naseljena. Praktično v politiki moramo računati z razmerami, kakršne so, in tu stojimo pred jako neveselim pojavom, za narod naš jako usodnim.

Res je, da tudi Slovenci nismo brez plemenitavev iz starih rodov, ki so nekda odkritosrčno stali na strani našega ljudstva, n. pr. Žiga Zois, Valvazor itd., toda mi smo dandanes brez takozvanega „zgodovinskega“ plemstva, koje je v manjšini nasproti veleposestnikom, napojenim nemško-liberalnim duhom proti slovanskemu ljudstvu. Imen ne bomo tu navajali nobenih, vsak Slovenec pozna pre-

dobro svoje prijatelje in neprijatelje med našim plemstvom iz dogodajev poslednjih tridesetih let. V teh dóbah je ovladala večino med nami živečega plemstva živejša zavednost gledé na deželske pravice in svobode nego pozneje in dandanes. Zlasti po odstopu grofa Hohenwarta postal je ta prevrat gledé na odnošaje v Slovencih naseljenega plemstva do našega ljudstva usoden.

Gledé na veleposestvo smo v jedni smeri vendar še na boljem, nego po drugih kronovinah. Tako na pr. se na Moravskem nahaja mnogo veleposestnikov židov, kakor so baroni Hirschi, Königswartri in Guttmanni, poleg teh je pa lepo število novopečenih plemenitavev najnižje vrste in bogatih industrijcev brez plemenitavevkega grba. Le-ti se živ dan ne spomnijo dolžnostij do ljudstva, med kojim so pokupili veleposestva, in ne vedó, da morajo plemenito in vznešeno postopati, hočejo li v istini zavzemati mesto plemenitavev.

Čudimo se tej duševni prostopašnosti in lehkomiselnosti, ki se vriva in ponuja za ščitona židovskemu liberalizmu in si v svoji mržnji do slovanskega naroda in katoliške cerkve domišljuje, da bodo ti odnošaji našega ljudstva po slovanskih pokrajinah do veleposestva in plemstva ostali vedno nepremenjeni, kakor se to pojavlja v hladnih številkah volilnega izida in da bode v tem oziru vsled golobje in tihe uravi slovanskega ljudstva ostalo vedno pri starem.

Jako se varate v smešnem liberalizmu utopljeni plemeniti ali neplemeniti veleposestniki na Slovenskem, židovski in krščanski, zanašajoč se na nebriznost tega ljudstva, za čegar pravice bi se morali potezati. Od pamtiveka mnogi posedujete pokrajine naše, toda se pri vsaki priliki po robu stavite dosledno vsem našim težnjam, potujčeni potomci starih, imenitnih knežij in grofovskih rodbin na Kranjskem!

Dokaz, kako narod naš spoznava pomen plemstva v vsakem narodu, je to, da neobičajno čisla in spoštuje konservativne plemenitave, na pr. Hohenwarta, Windischgrätz, Barbota in druge, ki so nam pravični tudi v narodnih zadevah, ter jim skazuje pri vsaki priliki udanost svojo.

V pravni moči in rodoljubnem prepričanju našega ljudstva tiči toli vere, da se bode odstranilo to neprijateljstvo, da bomo Slovenci i to kočljivo vprašanje sčasoma vredili, seveda z pravnimi in postavnimi sredstvi. Ker imamo v Slovencih nemško-liberalno plemstvo, s čegar čini in političkim postopanjem je v zvezi naše neblago stanje in usoda, moramo se po svojih močeh truditi, da se to zlo zmanjša, ako ne popolnoma odstrani.

Plemstvo v Slovencih živi sicer med ljudstvom, toda skoro vse stoji proti njemu, njegovim narodnim težnjam in političkim pravicam. Skoro vsaka graščina in veleposestvo je nemški otok sredi slovanskega ljudstva. Kaj je v istini to plemstvo takó pozabilo svoj rod in pomen, da mu še na misel ne pride, kake dolžnosti ima do našega ljudstva? Naj se potem nihče ne čudi, ko čuje v zgodovini, da so rusinski kmetje smrtno sovražili svoje „pány“. Čas teka utegne tudi pri nas poravnati naravnim potom to nasprotje.

Irredenta.

II.

Govoril dr. Vitezić v državnem zboru.

Dne 26. marca t. l. so imeli poslanci tega narodnega društva svečanost, katere so se vdeležili zastopniki občine Como in mnogo drugih zastopnikov s predsednikom Ruggerom Bonghijem. Ta je kot predsednik društvu napil na zdravje svojim sodelavcem, ki so pripadali vsem strankam. To dokazuje, — rekel je on, — da hrepené vsi po višjem

LISTEK.

Črtica o ruskem brodogradu.

(Spisal M. Mihaeljev.)

Čitali smo v časnikih te dni, da se je vsidrala ruska bojna oklopna ladija „Vladimir Monomah“ v miljskem zalivu pri Trstu. Jaz bi jo sam rad obiskal, da bi jo Vam opisal, ali neki prijatelj me je opozoril, da bi ta sicer povsem nedolžen ogled ruske ladije vtegnil v rusofobnih krogih zbuditi kak sum, če tudi po vsem neutemeljen in zato sem to opustil. Enako je bil pred tremi leti opozorjen moj prijatelj, ki je vešč ruščini, ko se je vsidrala pred Trstom ladija „Strielok“ (Strelec) da bi ga lahko kdo ovadil, češ, da občuje z Rusi. Saj je bila celó vsa goriška slovanska duhovščina na nečuten način očrnjena na višem mestu kot rusofilna, ker so našli pri pokojnem biljanskem kaplanu g. Mihaljki Vugi sv. pismo v ruščini, v kateri se je vadil omenjeni blagi pokojnik slovanskega jezikoslovja, katero se predava tudi na avstrijskih vseučiliščih. Toda k stvari!

Rusi imajo lepo navado, da dajejo svojim ladijam imena zgodovinskega pomena in takšno je tudi ime omenjene velike bojne ladije, ki spada k onim 19 velikim bojnim oklepim ladijam ruskega brodogradu v baltiskem morju. Kdo je bil Vladimir Monomah, čegar ime nosi ta lepa, 1882. l. zgrajena

ladija? Zgodovina tega prvega ruskega krščanskega kneza in pokristijanjenja njegovega paganskega naroda je v kratkem ta-le: Grški cesar Bazilij Macedonski je opominjal Ruse ter jih nagnil z darovi, da so sprejeli v drugi polovici 9. veka oznanovalec sv. evangelja, katere jim je poslal carigrajski patrijarh Ignacij in so se dali krstiti. Ko pa so bili premalo podučeni v veri, vrnil so se kmalu zopet k prejšnjemu paganskemu praznovanju. Leta 955 je vladala po smrti svojega soproga Igorja kneginja Olga ruski narod; ta je šla kot vdova v Carjigrad, kjer se je dala podučiti in krstiti, in vrnivša se v domovino je sprosil od svojega sina Svjatoslava, da naj nobenemu ne brani sprejeti krščanske vere. Pod njenim vnukom Vladimirom (980—1014) se je lepo in hitro razširjala Kristusova vera med dobrodušnimi Rusi. Dobil je pa to ime „Monomah“ iz grščine monomakh, kar znači: vojskovati se sam. Ko si je Bazilij II. grški car z naskokom osvojil mesto Herzon¹⁾ blizu izliva Dnjepra v Črno morje, je ta dal Vladimiru za soproga svojo hčer Ano, za doto pa osvojeno pokrajino Herzon ob Črnem morju, kamor spada tudi znamenito rusko trgovišče Odesa²⁾. To je pa dobil s pogojem, da postane kristijan; po vsprejetju

¹⁾ Herzon ima 60.000 ljudi, je vojno pristanišče ob ustju Dnjeprskem, z veliko obrtnostjo in kupčijo.

²⁾ Odesa ima 140.000 ljudi, je eno najlepših ruskih mest, od cesarice Katarine velike (l. 1792) ustanovljeno, ima tudi vseučilišče, svobodno pristanišče in veliko kupčijo z žitom itd.

sv. krsta 988 l.³⁾ je on zapovedal zrušiti in podrobiti vse malike — ali po rusko „lažne božke“, — ter opominjal vse podložnike, naj posnemajo njegov vzgled. Tako je sprejel polagoma ves ruski narod v svoji slovanski dobrodušnosti krščanstvo brez upora, ne kakor ostali neznabogi, ki so božje blagovestnike preganjali in morili. Seveda so nekateri svoje priljubljene malike še s težkim srcem pometali v Dnjeper in Don, dokler niso bili temeljito podučeni o blagru krščanske vere.

Trditi pa se mora, da so grški škotje in duhovniki ljudstvo z neumorno gorečnostjo podučevali, ko so prišli z omenjeno Ano v Rusijo, ter so vso prepotovali, da so ljudstvo podučevali v Kristusovi veri ter so ob enem vpeljali obrede svoje cerkve. Treba je opomniti, da se tedaj ni bila vzhodna cerkev še formalno odcepila od rimske, kajti po smrti glasovitega Focija (891) do Mihaela Cerularija (1053) ste bili še obe cerkvi zedinjeni, če tudi že z rahlo vezjo.

Tedaj je bilo že mnogo cerkev po Rusiji zgrajenih; v Kiewu je bil sedež metropolita, v Novgorodu pa nadškofija z drugimi tremi škofijami. Delo pokristijanjenja Rusov je dokončal Jaroslav, sin Vladimirov, ki je svojega očeta nasledoval 1036. l. Sozidal je mnogo samostanov in cerkv, pospeševal je bliščobo in stalnost krščanske vere ter je dal mnogo

³⁾ Zato je ruski narod slovesno proslavljajal 1888 l. devetstoletnico svojega pokristijanjenja. Pis.

zmotru. Pričeto delo bodo nadaljevali neumorno, posebno mladini mora biti na tem, da pospešuje to delovanje previdno in vstrajno, in če bi bilo treba, — čujte, gospôda moja, — tudi s silo.

Nekateri člani te visoke zbornice, ki so bili tu že pri prošlih zasedanjih, spominjali se bodo, kako sem v svojem govoru dné 14. marca 1884. leta govoril o spisu, katerega je izdal Pavel Fambri leta 1880 pod naslovom: „La Venezia Giulia“.

V tem delu je Fambri pojasnjeval, kako nevarne za Italijo so meje, ustanovljene pri zadnjem miru med Avstrijo in Italijo, in da jih je treba popraviti. Fambri je pristaš srednje stranke, težeče na to, da popravi te meje po mirni poti, in če bi to ne šlo, tedaj pa s silo. Bonghi pa, ki je poslal pismo Fambriju na njegovo vprašanje, izrazil se je naravnost za pristaša zmerne stranke, ki hoče le potom prijateljskih pogođeb popraviti omenjene meje. On je rekel, da želi sicer, da se popravijo meje italijanske s Primorjem, toda ne s silo, temveč le mirovnim potom.

Iz kratkega odstavka njegovega govora, ki ga je govoril nekoliko let potem, ste lahko uvideli, da je popolnoma premenil svoja načela in da hoče popraviti meje v slučaju potrebe tudi s silo. Čudili se bode spreobrnjenju tega državnika, toda jaz ménim, da se dá ta stvar prav lahko raztolmačiti, ker so celó javni avstrijski uradniki pospeševali delovanje Bonghijevo in njegovih somišljenikov; ako smatrajo celo avstrijski državniki z uvedenjem italijanskega jezika v urade v Istri in Dalmaciji te pokrajine za italijanske, zakaj jih ne bi smatrali italijanski državniki za take na temelji narodnostnega načela?

Poslanec Solimbergo je napil tudi pri tej priliki na zmoter narodnemu društvu, ki ni sicer naveden v pravilih, ali katerega vsa Italija razume. Kaj si je misliti tu pod naslovom „vsa Italija“, ni težko uganiti; po mnenju govornikovem pripadajo k Italiji, kar se Avstrije tiče, tudi Dalmacija, Primorje in Tirolsko.

Ferdinand Martini je povzdignil čašo v slavo pesnikoma Pratiyu in Revereju, ki sta bila, — kakor je znano, — rojena Avstrijanca. Prati je bil rojen namreč na južnem Tirolskem, Revere pa v Trstu. Napil je pesnikoma, katera sta s hrepenečim pogledom na domovino proslavila narodne in plemenske zakone.

Iz teh kratkih stavkov morete razvideti, visokochislani gospodje, da cilj tega društva ni ravno tako nedolžen, kakor se je pokazal pri otvorjenji seje.

Dovolili mi bode, da tukaj nekaj opomnim, kar se tiče moje malenkosti.

V nekem dunajskem listu, — menda v „Tagblattu“, — bilo je rečeno, da je moj govor dné 14. marca 1884. leta v zvezi z vpokojenjem. Tu je bilo povedano, da sem bil umirovljen, — bil sem namreč prokurator pri dalmatinski finančni prokuraturi, — vsled pritožbe italijanske vlade, ki je bila žaljena zaradi nekaterih stavkov mojega govora. Ne

vém pa, ali je resnična ta trditev, ali ne; kajti v dekretu o umirovljenji ni nobena besedica tega omenjala. Škoda, katero sem za to prebil, ni majhna, kajti ko bi bil služboval še dva in pol leta, ne bi bil ob osmino upokojnine, ki znaša s petletnino eno osminko moje pokojnine, vsekako svota, ki se ne sme prezreti. Iz tega razvidite, gospôda moja, da se že enkrat v tej visoki zbornici vredi vprašanje o službeni pragmatiki državnih uradnikov, kajti če bi imeli pragmatiko, ne bi se dogajali taki slučaji.

Gospôda moja! „Si hoc fit in viridi ligno, quid fiet in arido?“

Ako se z menoj kot poslancem, in sicer poslancem večine, tako postopa, lahko si mislite, kako lahko se postopa proti nižjim uradnikom brez obrambe.

Vprašali me bode, zakaj govorim še le danes o tem predmetu. O tem govorim zato še le zdaj, ker sem ménil, da se bode ministerstvo prepričalo o moji nedolžnosti in stvar popravilo. Toda, ker se ni to še do danes zgodilo, ménil sem, da storim prav, ako omenim to zadevo v visoki zbornici. Ne zamerite mi torej, gospôda moja, da sem se dotaknil sam svojih zadev.

Zdaj se povrnem na predmet svojega govora. Sredi l. 1884. je objavil pisatelj Brunetti v časniku „Nuova Antologia“, da so Dalmacija, Istria in Trst sadeži, katere mora Italija pospraviti, toda počaka naj še, da dozore. „Pri takih razmerah“, pravi že omenjeni, v „Obzoru“ natisnjeni članek, „nočemo preiskavati, v koliki meri je ona politika modra in premišljena, vsled katere je Avstrija dobra zaveznica Italije; toda, kar moramo preiskavati, je vprašanje, ali je ona politika modra in premišljena, vsled katere se pospešuje italijanski živelj v takih delih monarhije, do katerih ménijo Italijanji, da imajo pravico.“

Res, vsak pameten človek bi moral misliti, da se avstrijski državniki odreko politiki, ki je tako nevarna za državo, in da bodo slovenskemu življu, ki živi v onih deželah vendar v večini, prijaznejši in bolj naklonjeni, kakor do zdaj, in to tem bolj, ker so nastopile mej tem razmere, katere so, rekel bi, provzročile in spravile politiko na drugo pot.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. junija.

Notranje dežele.

Iz delegacij. V vojnem odseku ogerske delegacije je na vprašanja odgovoril vojni minister, da se bode s časom morala armada pomnožiti, a to vprašanje ni še rešeno, načrt ni narejen in so torej vsa dotična časnikarska poročila prenagljena. Včeraj je avstrijska delegacija brez debate potrdila proračun mornarice, državnega finančnega ministerstva, najvišjega računskega dvora in carine. Danes je na vrsti vojaški proračun. — Vojni odsek ogerske delegacije je po dolgem posvetovanju dovolil 2 1/2 milijona za brezdimni smodnik.

Istra. Primorsko cesarsko namestništvo je razpustilo občinski zastop v Rovinju.

grških knjig v ruščino prevesti. Ruska književnost je začela tedaj cvesti v kijevskem samostanu Pečeri, v katerem je pisal menih Nestor (1056—1111) časoslovno zgodovino v ruskem jeziku in to od občnega potopa do 1111 l., v katerem je umrl. — Ali grška cerkev ni tako blagodosno vplivala v Rusiji, kakor rimsko-katoliška v zapadni Evropi.

Po tem zgodovinskem ovinku oglejmo si velikost ladije „Vladimira Monomaha“ in vsaj površno moč ruskega brodogoja:

I. Ladija „Vladimir Monomah“ je oklopnica in spada k brodogovju v baltiskem morju. Oklepi iz jekla in železa so izdelani v livarni Obuhoffovi; dolga je kakor avstrijska „Cesarjevič Rudolf“, namreč 90 metrov in široka 16, sega pod površino morja 7-6 metra, obsega 5796 bačev (tón), stroj ima 7000 konjskih močij. Opasana je vsa s 152 milimetrov debelim oklepom, stolpa imata oklep 350 milimetrov, krov pa 51 milimetrov; dalje ima ta ladija 4 velike po Kruppovem sistemu vlite 8“ topove, 12 topov pa 6“ in 10 mitraléz, ki so z mnogimi cevmi kakor orglje. Plovi hitro, namreč 15 pomorskih milj v eni uri. Rusko brodogovje — ruska flota, kakor dejo sami Rusi, — je pa razdeljeno po raznih morjih; vendar največ in največe ladije broji baltiško brodogovje. Tako ima izmed onih 19 velikih oklopnica „Peter Veliki“ 100 metrov dolgosti; „Aleksander II.“ (car osvoboditelj) 109 metrov dolgosti in 22 metrov širjave; enako ima tudi „Admiral Nachimov“; ostale pa so

razne dolgosti. Večidel so vse najnovejše konštrukcije (od 1865.—1889. l.). Za obrambo obrežja v baltiskem morju je 13 oklopnice od 63—61 metrov dolgosti in 13—14 širokosti. Potem je veliko število torpednih ladij in šajk, ki imajo vse svoja imena. Poleg teh je 24 morskih križarjev. Topničarskih ladij je 17, dolge so od 52—33 metrov. Naglo plovečih je 9 ladij, največja je „Država“, 94 metrov dolga in 13 metrov široka, brez cklepa, zgrajena 1871. l. Poleg teh je še 21 manjših ladij jadravk. Dalje je 13 prevoznih in službenih ladij od 63 do 23 metrov dolgosti; ladij zažigalk je 7, potem pomočnih ladij na par in na jadra veliko število.

II. Drugo brodogovje je pa na Črnem morju, kamor ne more priti baltiško, ker so zaprte Dardanele in Bospor. Oklopnice je zdaj le 7; največja je „Katarina II.“ 97 metrov dolga, dalje „Sinope“ in „Čezme“, obe dolgi po 95 metrov. Ime Sinope nosi po slavni pomorski bitvi 30. novembra 1853 pri mestu Sinope ob Črnem morju na obrežju Male Azije, kjer je bilo turško brodogovje v meglenem vremenu od Rusov zasačeno in popolnoma do poslednje ladije uničeno; poveljniki turških ladij so se rajši v zrak razstrelili, kakor da bi se Rusom vdali. Ime Čezme pa nosi ona druga velika oklopnica tudi po pomorski bitvi 16. julija 1770 ne daleč od Smirne blizu otoka Kijos-a, kjer je bilo turško brodogovje od ruskega — najprej pri Kijos-u premagano in v čezmeskem zalivu — sežgano! Po krimski vojni

Vnanje države.

Srbija. Srbski Rusom prijazni krogi agitujejo za sestavo ruskih konzulatov na različnih važnejših mestih Srbije; tako n. pr. v Nišu. Da bi bila ta agitacija uspešnejša, poslali so prebivalci imenovanega mesta ruskemu zastopniku v Belgradu prošnje, v katerih so izražene želje, da naj se prej ko mogoče napravijo ruski konzulati na dotičnih mestih. Ruski poslanik v Belgradu si baje prizadeva, pregovoriti srbsko vlado, da bi sklenila z Rusijo konzularno pogodbo.

Francija. Monarhističski pariški listi objavljajo nagovor grofa Pariškega, s katerim je nagovoril odbor in mu predstavil svojega sina na dan svojega prognanstva. Meji drugim se glasi nagovor tako-le: „Po štirih letih sem Vas danes prvič pozval k sebi v prognanstvo, toda ne, da bi govorili o politiki. Pred vsem želim sem le, da bi se vdeležili mojega očetovskega veselja. Dne 24. junija 1886. leta ste utegnili videti na moji strani mladega princea, katerega je zadela krivična postava. Danes sem Vas pozval k sebi, da bi pozdravljali z menoj vred mladega novince, kateremu ni bilo všeč, da bi presedel svojo službeno dōbo v ječi, ter zahteval svoje mesto v vojašnici. Kakor je sam rekel, slusal je rajši zakon o vojaštvu, kakor pa o prognanstvu. Bog ga je varoval, vodil, navduševal. Kaj more biti za očeta večje veselje, kakor če vidi, da je njegov sin vreden naloge, katere mu bode nekega dne izročena. Ko je bil predrzen v dejanji, bil je moder v govorjenji. Odkritosrčnost, plemenita priprostost v njegovih govorih in pismih je ganilo Francijo, kakor njegovo dejanje. Konečno so se odprla vrata v ječi v Clairvaux-u. Kako ginljiv je bil prizor, ko ga je naposled obiskala v ječi mlada princesinja, ki bode šla vkupe z njim po življenja cesti in mu prinesla žarek upanja v ječo. To je prava Francozinja po rojstvu, srečo, odgoji in mišljenji, in vredna bode imenovana biti vojvodinja Orleanska, kar je nam, njenemu očetu in meni toliko drago. Pozdravljajmo vojvodo Orleanskega, ki je prišel čez štiri mesece iz ječe, utrjen v težkih skušnjah. Pozdravljajmo zeleno in krepko mladiko rodú Kapetovcev, ki je tako star, kakor Francija, ter se vedno z njim pomlaja.“

Rusija. Neki nemški list poroča, da je bila zadnja zarota petrogradskih nihilistov proti carjevemu življenju jako nevarna. Kakor pred leti carjeva zimska palača, izpodkopana je palača carjeva v Gačini in v rovih je bajé nasuto strelivo. Car je jako vznemirjen. — Koliko je na tem resnice, še ni jasno.

Belgija. V tej državi se je pričelo v najnovejšem času živahno gibanje za splošno volilno pravico. Ta prikazen je vsekako v zvezi z zadnjimi volitvami. Pred vsem so socialisti, kateri se poganjajo za splošno volilno pravico. V Gentu se je zbralo do 15.000 ljudstva, ki je hotelo, da se uvede imenovana pravica. Zastopnik delavskih krogov, Anseele, je poudarjal, da utegne vstati v Belgiji revolucija, ako ne dobé delavci političkih pravic. Znamenito je vsekako, kar piše tem povodom uradni belgijski list „Journal de Bruxelles“. Ta list je nekdanj hudo pobijal mnenja za splošno volilno pravico, zdaj po volitvah pa ni več tako proti tej zahtevani preosnovi ter pravi, da ne bo mogoče odreči ljudstvu te zahteve. Vladni krogi so gotovo prišli do prepričanja, da ne bo nikake nevarnosti za konservativno politiko, četudi se uvede splošna volilna pravica. Zgoraj imenovani list je nedavno priznal, da se bode zboljšalo stanje zatiranega katoliškega prebivalstva, če se uvede splošna volilna pravica.

1853—1855 ni smela Rusija vsled pariške mirovne pogodbe imeti več kakor določeno število bojnih ladij, česar se pa ni Rusija nikdar natančno držala. Vsled francosko-nemške vojne, ko je bila Francija premagana in Napoleon III. pri Sedanu 2. septembra 1870 vjet, je tisto jesen odpovedala mirovno pogodbo pariško, skleneno 30. marca 1856, ker jo je narekoval zdaj vjeti Napoleon III. In tako ima Rusija zdaj zopet prosto roko na Črnem morju, da si zgradi lahko toliko bojnih ladij, kolikor jih potrebuje. Poleg omenjenih oklopnih ladij ima Rusija v Črnem morju mnogo torpednih ladij in šajk, po najnovejšem sistemu zgrajenih in oboroženih. Poleg teh je še 35 ladij neoklopnice¹⁾ ali lesenih, bolj starih pa tudi novih od 89 do 35 metrov dolgosti in drugih prevoznih in službenih jadravk in parnikov; 5 ladij zažigalk ter 45 manjših parnikov; razne vrste za službovanje v pristaniščih in ladijedelnicah.

Poleg tega ima Rusija še mnogo velikanskih parnikov „prostovoljnega brodogoja“, katero vzdržujejo na svoje troške ruski bogataši, trgovci in plemenitaši. Ti se imenujejo: 1. „Rossia“, dolga 106-7 metra, široka 12 metrov; stroj ima 3000 konjskih močij; na krovu je sedem velikanskih Kruppovih topov. 2. „Moskva“ in 3. „Peterburg“, 108 metrov dolg. 12-5 metra širok; stroj ima 3050 konjskih

¹⁾ Z imeni kot: „Batjuška“, „Matuška“, „Bratec“, „Sestrica“, „Bogot“ (Bogat), „Sokol“ itd.

Bolgarija. Angleški poslanik White je prišel na svojem potovanju tudi v Sofijo. V Plovdivu mu je izročila meščanska deputacija pod vodstvom njihovega župana zahvalno listino za njegove zasluge na carigradski konferenci o združenju Vzhodne Rumelije z Bolgarijo. Adresa poudarja, da se Anglija vedno poteza za slabe in stiskane države. — Kakor znano, sta odstopila vnanji minister Stranski in finančni minister Salabašev. Poročila trdijo, da temu odstopu niso povod politični vzroki, temveč le osebno sovraštvo teh dveh mož.

Turčija. Iz Aten se poroča 17. t. m. listom: Položaj na Kreti je povsem resen. Tamošnje ljudstvo je jako razburjeno, ker se nosi po vaseh glava kristijana, katerega je usmrtil turški častnik. Kristijan je hotel le varovati svojo sestro pred surovostjo turškega častnika. — Komaj so se polegli nemiri na tem otoku, pa vže zopet je razburil turški divjak ljudstvo.

Izvirni dopisi.

Iz litijskega okraja, 17. junija.*) Deželni zbor kranjski je v zadnjem zasedanju sklenil, da se preloži cesta čez Bogenšperk, ki je nekaka posebnost med kranjskimi cestami. Kakor pa smo slišali, misli slavni deželni odbor preložiti le en kos te ceste, in sicer od bogenšperskega grada do prvega razpotja pod Kamenom v dolžini 1620 metrov. Res, da bi bili troški veliko manjši za preložitev tega kosa, ker za preložitev cele ceste bi znašali 47.300 gld., za del ceste pa le 12.000 gld. S tem pa nam ni nič pomagano, ako se ne bode preložila vsa cesta po načrtu deželnega inženjerja, ker ni samo pri Kamnu strma cesta, ampak tudi nad gradom je še bolj strma in nevarna, kakor oni kos, katerega namerava preložiti sl. deželni odbor. Celo zimo je po tej cesti led, ki je voznikom in pešcem nevaren. Četudi so troški za preložitev cele proge proračunjeni nad 47.000 gl., gotovo pa bi se delo dalo za 36.000 gl., in tako bi se tudi prispevki posameznih okrajev znižali.

Sl. deželni odbor gotovo računa, da ta cesta ne bode tolikega pomena, ako se zgradi dolenska železnica. Ta misel pa je napačna, ker promet čez Bogenšperk od litijske postaje južne železnice bode gotovo večji do velike ceste čez Dolenjsko, kedar bode zgrajena dolenska železnica.

Dalje spada zatiški okraj z Višnjo Goro, Šentvid itd. pod politično oblast v Litijo. Posestniki, obrtniki in drugi bodo vedno hodili ali se vozili po tej cesti v Litijo in ne po bodoči dolenski železnici skozi Ljubljano. Nasprotno tudi mnogi potniki na Dolenjsko se ne bodo vozili skozi Ljubljano, temveč iz Litije čez Bogenšperk iskali najbližjo železnično zvezo. Iz Moravč, Vač, Čemšenika, Zagorja, Litije,

*) Objavili smo te vrstice na izrečno prošnjo dopisnikov. Opozarjamo pa, da smo se sami prepričali pri sl. deželnem odboru iz dopisov trebanjskega cestnega odbora dne 15. januarja t. l., županstva trebanjskega okraja z dne 25. marca t. l., cestnega odbora zatiškega z dne 16. februarja in 8. junija t. l. in županstva zatiškega in višnjegorskega okraja z dne 20. marca t. l., da podpisani zastopi prosijo, naj bi se preložitev ceste odložila na nedoločen čas, oziroma tako dolgo, da se bode vedelo za gotovo, ali bode kdaj stekla železnica na Dolenjsko. Op. vred.

močij. 4. „Kostroma“, ima 113 metrov dolgoti in 11-8 metra širokosti. Dalje so parniki: „Nižnji-Novgorod“, „Konstantine“, „Vesta“ in „Argonavt“. H temu „prostovoljnemu brodovju“ v baltiskem morju spadajo še trije pomočni križarji z imeni: „Car“, „Carica“ in „Carevna“. Vsi trije imajo po 101 meter dolgoti in 12 metrov širokosti, in globokosti 8-3 metra; preplavijo pa v jedni uri po 16 pomorskih milj!

Poleg tega ima Rusija tudi v Sibiriji malo brodovje, torpedne ladice in šajke, parnike in jadralke, ki so pa nekoliko manjši od zgoraj omenjenih, zaradi plavajočega ledu, med katerim morajo mnogokrat ploviti.

Ravno tako ima Rusija malo brodovje v Hvalinskem jezeru ali Kaspiškem morju, ki je največje slano jezero na zemlji, ter je dolgo od severa do juga 330 ur in 100 ur široko. Znamenito je pri njem tudi to, da stoji 26 metrov pod gladino Črnega morja. Nekdaj je tekla tudi velika reka „Oksus“, zdaj „Amu-Darija“ imenovana, v Hvalinsko jezero; ali v teku stoletij si je premenila strugo ter teče zdaj v Aralsko jezero.

Akoravno se prav veliko rek, med njimi dolga, največja evropska reka, vnanje izliva, vendar ga ne napolnijo, ker se voda na njegovi veliki površini še nekoliko hitreje hlapi, kakor vnanje priteka. Radi

Šmartna veliko število obrtnikov — to so usnarji, kovači, klobučarji, mesarji, kleparji itd. — obiskujejo somnje onkraj Bogenšperka, in sicer v Žubnem, Št. Vidu, na Veliki Loki, v Žužemberku, Dobrniči, Trebnjem, Št. Lorencu, Zatičini, Radohovasi, Višnji Gori, na Strmi Rebri itd. Vseh teh somnjev je do osemdeset. Nasprotno z one strani obiskujejo somnje v Zagorji, na Vačah, v Moravčah, Št. Lambertu, Čemšeniku s težko živino in mnogovrstnim obrtnim blagom. Da se ta promet ne vrši brez nevarnosti, to vé vsakdo, ki pozna razmere.

Omeniti moramo tudi mnogih uradnih potov v Zatičini, Višnji Gori in drugih krajih. Vsi potniki iz metliškega, črnomaljskega, novomeškega, žužemberškega in kočevskega okraja na Gorenje ali Nižje-Avstrijsko potujejo navadno le čez Bogenšperk, na Litijo, ker jim je ta proga najbližja. Že ti razlogi dovolj jasno govoré, kako potrebna in koristna je ta cesta, ker od Ljubljane do Sevnice nima dolenska stran nobene prave zveze s štajersko deželo.

Želimo torej, da bi se delo takoj pričelo, toda ne samo z imenovanim kosom ceste. Mi privoščimo sosednim okrajem dolensko železnico prav od srea, ali naj nam privoščijo tudi primerno cesto, za katero prosimo toliko let. Vsi upori v zatiškem in trebanjskem okraju izvirajo le od posameznih oseb; na to naj se blagovoli sl. deželni odbor ozirati.

Iz Celovca, 16. junija. (Celovski magistrat in naše politično društvo. — Politični shod „pri Miklavcu“. — Grof Thurn in podjurski gorjanci.) Celovski magistrat je našemu politično-gospodarskemu društvu naznanil, da noče sprejemati slovenskih dopisov, ker je njegov uradni jezik nemški. Z ozirom na to, da je Koroška dvojezična dežela in da je v Celovcu samem mnogo Slovencev, ne samo poslov in delavcev, ampak tudi meščanov in volilcev, mislili smo, da nam magistrat ravnopravnosti odreči ne more, zato smo naprosili g. dr. Hrašovca, da nam je naredel priziv. O njega vspehu Vam sporočim. — Drugi shod katoliško-političnega društva „pri Miklavcu“ v podjurski dolini je bil izvrstno obiskan. Gospod hotelier Seifritz, ki je bil ob enem izbran vladnim komisarjem od c. kr. okr. glavarstva v Velikovecu, nas je prijazno sprejel. Postrežba je bila izvrstna, jedi in pijače okusne, prostori so jako lepi in pripravi tudi za velike skupščine, zato se je v vseh zborovalcih rodila misel, naj bi se glavni zbor Ciril-Metodove družbe rajši vršil pri Miklavcu, nego v Celovcu. Kajti doli pri Miklavcu bi bili Slovenci med seboj, nikomur na poti; živi se pa tam bolje in ceneje. Kraj je krasen. Da pa preidemo na naše zborovanje, reči moram, da je bilo vse krasno. Vreme lepo, ljudstva obilno in vse navdušeno; govorniki so se potrudili, kar je bilo mōči, in želi obilno pohvale. Einspieler in Muri sta bila soglasno postavljena kot kandidata. Po zborovanju veselili smo se še dolgo v noč; vsem je bila ločitev pretežka, le močje iz daljnih krajev so morali prej oditi. Zadobili smo veselo prepričanje, da je podjurska dolina naša. Vendar pa hočemo hoditi gotovo pot, zato bomo napravili pred volitvami še kake tri

ttega se preminja vzhodno ravno obrežje v močvirje in blato ter dela mnogo polotokov.

To veliko jezero je zdaj v ruski oblasti, akoravno sega perzijsko kraljestvo ob kratki južni strani do njega, ki pa razven nekaj čolnov ne sme drugih ladij na njem imeti. Rusko brodovje šteje na tem jezeru okoli 30 ladij; največja meri 43 metrov dolgoti in 8-4 metra širokosti. Med temi so topničarske šajke, manjši in večji parniki, prevozne ladice jadralke in tri zažigalke: „Amuradesky“, „Krasnovodsky“ in „Čistobansky“.

Dokler ni bila dežela Turkestan v ruski oblasti, imeli so Rusi tudi na Aralskem jezeru malo brodovje, namreč 6 oboroženih parnikov in blizu 20 jadralk. Rusi so natiroma gradili ob severnem obrežju tega jezera to malo brodovje; in kako se začudijo Turkmeni (okoli 1850. leta), ko zagledajo najedenkrat do 30 raznih ladij in parnikov po jezeru ploviti. Z osvojenjem velikega dela Turkestana so se približali Rusi znatno angleški Indiji, zato ni čudo, da gradijo Angleži ob soteskah trdnjave, ker se bojé za svoja bogata posestva v srednji Indiji. Odkar pa so si Rusi po svojih izvrstnih generalih osvojili Turkestan do Bokare ter zgradili železnico čez Merv, ni jim več treba imeti brodovja na Aralskem jezeru, katero meri 698 miriametrov.

shode v podjurski dolini. To bo tudi najboljša priprava za državnozbornske volitve v prihodnjem letu. Tudi v Zilski dolini se kaže nekaj upanja, ker se sliši, da hočejo tudi nemški konservativci stopiti v volilni boj, in sicer z nekoliko upanjem. Ko bi se to posrečilo, da tam prodereta en slovenski in en nemški kandidat, potem si bo moral dr. Abuja drugje poiskati kak mandat.

Zastran grofa Thurna sem se natančneje informiral. On ne misli kupljenih posestev v najem dajati, ampak na njih les (gozd) nasaditi. Stare posestnike pusti le do njih smrti na posestvu, jim dá torej nekako „galgenfrist“, da grunte ložje in boljše kup dobi. Njih otroci pa bodo morali po svetu. Iz njiv in travnikov se naredijo gozdi; to ni več nemška „kultura“, ampak „antikultura“. Koroško, ki so jo naši očetje kultivirali, hočejo premeniti v medvedjo deželo. To je za naše ljudstvo še slabše. Na tisoče se jih bo moralo izseliti; pa kaj bodo počeli, ko ne znajo drugega, ko svoje kmetško delo? Ko bi znali kako rokodelstvo, rekel bi človek, da je morda še sreča, ako se naselijo po naših mestih in jim dajo bolj slovensko lice: pa kot dninarji tudi v mestih ne morejo stalno živeti, ampak se bodo potikali po vseh deželah kot ubogi poljedelski pomočniki po leti; kaj bo pa po zimi? Slovenski voditelji bodo morali to reč in sploh vse naše národno gospodarstvo bolj resno v prevdarek vzeti, sicer se nam národ materialno ugonobi, na kar se, kakor je videti, sistematično dela!

Z Dobrne, 17. junija. (Črtice.) Včeraj so se malone vsi duhovniki dekanovine na „Novocerkev“ se glaseče zbrali pri uradni konferenci pastoralni.

Pred zborovanjem je velečast. g. dekan Gajšek popeval asistovano sv. mašo in „Libera“ v ime obletnice smrti prevzvišenega gospoda knezoškofa dr. Štepišnika. Pri sv. opravi so bili navzoči: vsi duhovniki-konferentisti, potem učitelji z učenci, mnogo vernikov domačinov in gostov-topličarjev. Izbornega petja pa, ki ga je pri službi božji vodil g. Voglar, poslušalci niso pozneje mogli dovolj prehaliti.

Za obravnavanje pri shodu je bilo določeno dvoje vprašanje. Jedno zadeva „razmerje med župnikom in kapelanom“, a drugo „vpliv krščanstva na človeško družbo“. Odgovarjali so štirje referenti, za vsako nalogo po jeden župnik in jeden kapelan.

Nekdo je opomnil, da je izmed vseh naših listov o socialnem vprašanju največ napisal vrli „Slovenec“, imenito odkar je postal dnevnik, od časa, ko je v dolgej vrsti člankov začel oznanovati „Novo evangelje“ pak do onodnevne sestavka, s katerim kaže na „Zničenje rodbine“ na podlagi socializma brezkrščanskega. Dopisnik pristavlja: Posebič sta se tiskali same dve obravnavi; isto so bralci — pisalec teh vstic vsaj sodi, da ni bil osamljen, — pričakovali gledé nekaterih drugih člankov, n. pr.: „Denar — sveta vladar“. Ker so dotični spisi ob sebi celotni in trajne vrednosti, to bi izvestno ne škodovalo, ako bi se zbrali in omislili za več drobnih knjižic. Socialno vprašanje zanima čim dalje tem širje kroje tudi v nižjih slojih ljudstva. In „knjižice“, recimo, v obsegu jedne pole bi se menda prav lahko razpečavale, ker bi veljale le po nekoliko „križarjev“. (Z zadnjim izrazom so o svojem času nekateri „Ilirci“ poskusili krstiti „krajcarje“, kar so pa njihovi nasledniki, ko so dobili „nov“ depar, prekrstili v „novčiče“. To bodi omenjeno samo poidóčki.)

Povodom sestanka se je od strani kapitula dekanovinskega prečastitemu episkopatu avstrijskemu izrekla zahvala za znano veleznamenito izjavo v gospodskeji hiši državnega zbora in pa za dobrodošli skupnopastirski list najnovejši.

Podpisala se je in v Gorico odposlala tudi priznanica veleučnemu gospodu dr. Mahničju. Saj pač za blagostanje človeške družbe vnetemu in trudoljubivemu pisatelju hočeš-nočeš mora hvaležna biti vsaka krščanski-zavedna duša, ako sploh za krščanska načela kaj mara.

Dnevne novice.

(Iz mestnega zbora ljubljanskega.) V zadnji tajni seji so bili imenovani za občane gg.: Fran Kolman, hišni posestnik in trgovec; Karol Laiblin, agent; Janez Benedikt, cerkovnik; Stefan Klun, hišni posestnik in gostilničar; Alojzij Zorman, molar; Karol Merizzi, c. in kr. major v pokoju; Julija Preysler, vdova. Hišnemu oskrbniku g. Fr. Grošlju je podeljeno meščanstvo.

(Deželnozborske volitve na Štajerskem.) Dne 17. t. m. so se vršile volitve volilnih mož v občinah: Stanosko, Poličane, Lisičja vas in Pekel. Povsod je zmagala narodno-konservativna stranka. V Šentjakobu je izvoljenih šest zanesljivih narodnih volilnih mož, v Šentilju devet.

(Od vodstva družbe sv. Cirila in Metoda) smo prejeli naslednje vrstice: Dne 9. junija t. l. v Celnici ob Muri umrli e. in kr. polkovni zdravnik II. vrste dr. Lovro Čuček je za svojega dediča testamentarno določil družbo sv. Cirila in Metoda. Lepo darilo je s tem namenil ta izvrstni mož naši družbi in še lepši izgled v posnemo vsem Slovencem. Kolikor se more površno presoditi njega zapuščina, utegne družbi ostati čistega vsaj kakih 3000 gld., mogoče tudi več. V osmih dneh se mora družba okrajnemu sodišču v Mariboru na levem dravskem bregu zglasiti, ali hoče to dedščino prevzeti. — Medsebojne borbe na Češkem so zadnji čas zelo oslabile tudi tamošnje „Osrednjo šolsko matico“, a v Slovencih je bilo to uprav nasprotno. Sicer ima tudi naša družba neprijatelje, vendar je doslej še vedno razmeram primerno prospevala. To veselo prikazen pa moramo pripisovati jekleni volji in vsestransko taktnemu in edinstnemu postopanju vseh udov sedanjega družbinega vodstva — bodisi duhovnih, bodisi neduhovnih. Naj bi božji blagoslov ne zapustil naše družbe in njenega vodstva, ki ima in bode imelo kot zvezdo-trojico vselej nad seboj: vero, cesarja in domovino.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je vpokojenemu rednemu profesorju na graškem vseučilišču, častnemu kanoniku g. dr. Matiji Robiču, podelil red železne krone tretje vrste. — Sv. Oče Leon XIII. je podelil ravnatelju trgovske šole v Mariboru, profesorju Petru Reschu, Gregorijev red zaradi njegove pisateljske delavnosti.

(Imenovanja.) Državni pravdnik v Ljubnem, g. Pichler, je imenovan za svetovaleca dež. nad sodišča v Gradcu. Avskultant g. Fraes je imenovan za sodniškega pristava v Arvežu, vodja zemljiške knjige pri okr. sodišču v Mariboru ob levem bregu Drave, g. Galler, za načelnika deželne deske in zemljiške knjige pri deželnem sodišču v Ljutomeru.

(Na mariborski višji gimnaziji) so minolo soboto delali izpit iz štajerske zgodovine učenci IV. razreda: Anton Jerovšek iz Slov. Bistrice, Fr. Šmirmaul iz Jarenine, Karol Osvald iz Središča in Fr. Krošelj iz Kapel pri Brežicah. Vsi so dobro odgovarjali in dobili darila.

(Strokovna izurjenost, kali?) Te dni se nam vrača list z opazko „retour Laibach“, dasi se je od tu poslal pod različnim naslovom P. Ljutomer pod skupnim zavitkom P. Friedau. K besedi Ljutomer je nekdo pripisal Leitmeritz, torej je list romal po Češkem in od tod se nam vrnil nazaj. Jednaki slučaj se nam čestokrat pripetijo. Ali se morda hoče kdo znositi nad neljubimi mu slovenskimi napisi? Ali pa ni dolžnost, ako se to zgodi iz nevednosti, da se e. kr. poštni uradniki med Slovenci enkrat že priučijo našim domačim imenom ter ne kažejo sovraštva do dežele, v kateri živijo. Na take hočemo posebno paziti ter na merodajnem mestu skrbeti, da jednaki nedostatk ne jenjajo enkrat.

(Tatvina pri okrajnem sodišču) Po noči od 30. na 31. dan oktobra m. l. je bilo v prostorih okr. sodišča v Mariboru ob desnem bregu Drave ukradenih več škarij, obleke, pečatnikov in usnjata torba. Dne 20. januarja pa je neki človek skušal krasti v koči Janeza Ureka na Brežini pri Brežicah, a so ga zasačili. Bil je to 21letni Jurij Petan, ki

je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine in je kriv tudi one v Mariboru. Dne 12. t. m. je bil pri okrajnem sodišču v Celju obsojen na šest let težke ječe.

(Pri občinski volitvi) na Jesenicah je bil izvoljen za župana Josip Klinar z Jesenic, za svetovalec pa: Alojzij Šrey, Andrej Noč in Blaž Klinar.

(Odbor slovenskega del. pev. društva „Slavec“) naznanja svojim p. n. društvenikom, da je v nedeljo, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldne izvanredni poluletni občni zbor v društveni sobi (Stari trg, pri „Tomleški“). Dnevni red: I. Nagovor predsednikov. II. Poročilo tajnikovo. III. Poročilo blagajnikovo. IV. Poročilo revizorjev. V. Imenovanje častnega člana. VI. Volitev jednega odbornika. VII. Razci nasveti in interpelacije. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, prosi odbor čast. društvenike, da tem potom blagovolijo vzeti na znanje. — Dalje je sklenil odbor v svoji zadnji seji: Isto nedeljo po občnem zboru fotografiral se bode pevski zbor „Slavec“ z društveno zastavo pri fotografu gosp. Müllerji. Kdor želi imeti sliko, blagovoli naj se ogledati pri društvenem podpredsedniku, g. Dražilu. — V meseci juliju ali avgustu t. l. priredi društvo „Slavec“ na Koslerjevem vrtu koncert na čast skladatelja u g. Ant. Nčdveda. Pri tem koncertu, obsejajočem jedino le pesmi skladatelja Nčdveda, sodelovala bode vojaška godba domačega pešpolka. — Odzivajoč se prijaznemu vabilu „Slovenskega pevkega društva“ na Ptuj, sodeloval bode ves „Slavec“ zbor pri rednem velikem koncertu, kateri bode letos dne 10. avgusta v Mariboru. Doposlanih pesmij pričel se je zbor takoj učiti.

Telegrami.

Wöhrishofen, 19. junija. Škof Doppelbauer je danes prišel; pri njegovem prihodu je bilo navzočih 83 duhovnikov in 900 civilnih oseb.

Dunaj, 18. junija. V Lvovu je umrl fem. Josip baron Dormus v starosti 79 let.

Dunaj, 19. junija. Kakor porča „Wiener-Zeitung“, imenovan je fml. princ Windischgrätz za kapitana cesarjeve telesne straže.

Pulj, 18. junija. Načelnik generalnega staba baron Beck se je pripeljal z mnogimi častniki.

Belgrad, 18. junija. „Male Novine“ so objavile članek z napisom: „Rusija ima be-

sedo“. Člankar dokazuje, da je vsem nadlogam, ki sedaj tarejo Srbe, kriva udanost do Rusov. Rusija naj sedaj pokaže, kaj more. Ako tega ne more, potem naj Srbe prepusti samim sebi.

Umrli so:

18. junija. Terezija Zaverškan, natakarjeva hči, 9 mesecev, Karlovska cesta 24, vsled katara v črevih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
18 7. u. jut.	736.6	13.8	svzhod	oblačno	
2. u. pop.	735.7	21.4	jzpad	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	736.8	15.6	sl. jzpad		
Srednja temperatura 16.9° za 1.6° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 50 kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " " 16%	89 " 05 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 25 "
Akcije avstr.-ogerske banke	966 " — "
Kreditne akcije	302 " 30 "
London	117 " 10 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 31 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 56 "
Nemške marke	57 " 57 1/2 "

V petletni najem

se daje na jako obljudenem, za kupčijo ugodnem kraju, v novi ter v najboljšem stanju nahajajoči se hiši:

a) **Prodajalnica** z vso pripravo in dvema magazinoma, b) **pekarija** z orodjem in magazinom, c) **stanovanje** v prvem nadstropju s petimi sobami in kuhinjo.

Pogoje je izvedeti pri lastniku g. **Henriku Kosu v Idriji.** (1)

Zadruga brivcev in vlasuljarjev ljubljanskih

naznanja slavnemu občinstvu, da bodo pričenshi s 1. junijem brivnice in vlasuljarnice

ob nedeljah in praznikih od 3. ure popoldne zaprte. (12—11)

Tuji.

16. junija.

Pri **Stonu**: Eisenschütz, Geisel, Weinl, Honig, trgovci, Abeles, vinotržec, z Dunaja. — Müller, nadporočnik, dr. Neumayer, pravnik, Fermentini, poročnik, iz Gradca. — Rosenberg, fotograf. — Mrak, župnik, iz Železnikov. — Mlekuš iz Starrega trga. — Pavletič, duhovnik, iz Gorice. — Treven, trgovec, z Jesenic. — Schmidt s Tirolskega.

Pri **Malcu**: Singer, trgovec, Preininger, uradnik, in Weiss, z Dunaja. — Koffer iz Linca. — Baron Lazzarini iz Gradca. — Fuchs, posestnik, iz Kokre. — Roblek iz Radoljice. — Liebl, ognjegasec, iz Gradca.

Pri **bavarskem dvoru**: Kallaceny, agent, z Dunaja. — Dovjak iz Kamnika.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiye Soulae (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. citateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vsch lekarnah in prodajalnicah dišav. (42)

OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6. (28)